

Toekomstagenda

voor de regio.

Deze Toekomstagenda is een inhoudelijke aanmoediging voor de nog aan te stellen minister voor Regiozaken. De agenda is tot stand gekomen tijdens de Nationale DorpenTop van 2021 (Gelderland), 2022 (Noord-Brabant) en 2023 (Friesland) en is opgesteld door Inwoners, ondernemers, politici en andere betrokkenen uit de regio's.

Urgentie

Er wordt structureel te weinig geïnvesteerd in de regio. Basisscholen, buslijnen en buurthuizen verdwijnen. Met het uitblijven van investeringen in publieke, logistieke en culturele voorzieningen neemt de leefbaarheid in deze kleine kernen en dorpen zienderogen af. Door deze verschraving krijgen ook lokale ondernemers het steeds moeilijker en dat gaat ten koste van de bedrijvigheid. Uit onderzoek blijkt bovendien dat de gemiddelde levensverwachting en de hoogte van het gemiddelde inkomen in de regio vaak achterblijft.

Als we niets doen, zal de ongelijkheid tussen steden en dorpen de komende jaren alleen maar verder groeien. Dit terwijl er juist zoveel energie, kracht en legio aan onbenutte kansen liggen in de regio. Het is bij uitstek de plek die zich leent om belangrijke landelijke dilemma's op te lossen. Denk aan de sterke gemeenschapszin, de ruimte voor natuur en recreatie, de verschillende natuurlijke energiebronnen die ons land rijk is en de sterke kennis- en innovatiebasis die vaak al lokaal aanwezig is.

Het potentieel van de regio wordt nog veel te weinig benut en dat is doodzonde, want een vitale regio maakt heel Nederland zowel nu als in de toekomst sterker.

Vacature minister voor Regiozaken

De vele dorpen, kleine kernen en buitengebieden van Nederland hebben het allemaal: Gemeenschapszin, ruimte voor natuur en mens, ondernemerschap en energie. Maar in politiek Den Haag worden ze te vaak vergeten. Ook het huidige kabinet heeft te weinig oog voor het belang van gecoördineerd regionaal beleid. Daardoor mist de Randstad al het mooie en innovatieve dat in de regio gebeurt. En mist de regio de investeringen om het mooie en bepaalde basisvoorzieningen te behouden.

Randstedelingen zijn al decennialang oververtegenwoordigd in de nationale politiek. Een minister voor Regiozaken is hard nodig om de regio letterlijk en figuurlijk de representatie aan (de beleids)tafel te geven die zij verdient. Iemand die weet wat er speelt in de verschillende regio's, die in alle landstalen en dialecten echt luistert en die zich voluit inzet voor de groei en bloei van heel Nederland. Kortom, een minister voor wie juist Den Haag geldt als een werkbezoek.

Toekomstagenda

Voor duurzame oplossingen en beleid moet politiek Den Haag meer naar mensen uit de regio luisteren. Want juist de inwoners in de regio barsten van ideeën en oplossingen om de leefbaarheid en bedrijvigheid in hun woonplaats te verbeteren.

Zij vragen Den Haag:

1. Te erkennen dat elke regio uniek is.

De Nationale DorpenTop toont elk jaar weer dat iedere regio haar eigen cultuur, geschiedenis en karakter heeft. Van noaberschap tot mienskip: elke regio vult op een eigen manier in hoe je samen, met en naast elkaar leeft. In Lichtenvoorde stonden burenen van oudsher voor elkaar klaar met raad en daad. In Warten kwam naar voren hoeveel Friezen oog hebben voor het collectieve belang van de gemeenschap. Concreet betekent dit dat niet elk probleem of uitdaging om dezelfde oplossing vraagt.

1. Lever als overheid maatwerk met betrekking tot regelingen voor ondernemers, dorpshuizen en de duurzaamheidstransitie. Een one-size-fits-all aanpak is niet uitvoerbaar voor elke kern of dorp.
2. Geef meer ruimte voor experimenteren. Leg niet alles langs de Randstedelijke meetlat. De energie die er lokaal is voor het opzetten van nieuwe en broodnodige initiatieven wordt vaak lamgeslagen door beperkende wet- en regelgeving.
3. Bied kleine kernen en dorpen meer flexibiliteit om in te spelen op de specifieke woonbehoeftes die lokaal leven en gemeenschapswerk bevorderen. Sta meer maatwerk toe wat betreft bouwen, regelgeving en financieringsmogelijkheden.

2. Te zorgen voor een goede basis aan infrastructuur en publieke voorzieningen.

Een gezonde basis is de voorwaarde voor verdere ontplooiing. In bepaalde regio's van het land verschromelen of verdwijnen essentiële publieke voorzieningen. Met als gevolg dat deze regio's een achterstand op het gebied van inkomen, gezondheid, onderwijs en cultuur kennen.

1. Verdeel de beschikbare publieke middelen rechtvaardiger over het land. Concreet betekent dit dat we soms meer voorzieningen moeten bouwen dan het efficiency denken op dit moment voorschrijft.
2. Formuleer een langetermijnvisie voor de kleine kernen en dorpen. Structurele investeringen in plaats van incidentele compensatie voor achterstallig onderhoud.
3. Garandeer en realiseer als overheid de bereikbaarheid van de regio. Op die basis kan lokaal verder gebouwd worden, geef regio's meer ruimte om te kiezen voor eigen vervoersopties.

3. Vertrouwen te geven aan lokale netwerken.

Bemoei je als overheid niet met elke punt en komma. De sociale verbondenheid in regio's is sterk, maak daar als overheid gebruik van. Bied juist ruimte voor decentrale oplossingen, zodat er meer vertrouwen vanuit de regio ontstaat. En geef juist meer vertrouwen aan de regio zodat daar meer ruimte ontstaat voor het bedenken van decentrale oplossingen.

1. Investeer meer in innovatie in de regio.
2. Ondersteun actief het MKB, verenigingen en coöperaties. Zij zijn het cement van lokale gemeenschappen. Beperk hen niet met onnodige regel- en lastendruk.
3. Stimuleer het delen en overdragen van kennis, kunde en kansen aan een nieuwe generatie. Gebruik de aanwezige kennisinstellingen en ondernemersnetwerken en koppel ze aan de overheid om innovatie te bevorderen.

Vervolg

De Toekomstagenda is een initiatief van RegioBank in samenwerking met bestuurders, vrijwilligers, buurtbewoners, politici en andere verschilmakers die de regio een warm hart toedragen.

Deze agenda is slechts een begin. RegioBank zal zich de komende tijd samen met inwoners, ondernemers en andere medestanders blijven inspannen voor meer erkenning van, waardering voor en investeringen in de regio. We roepen andere organisaties op om zich bij de Toekomstagenda aan te sluiten zodat er een coalitie gevormd kan worden ter ondersteuning van een minister voor Regiozaken.

Wil jij hier met ons verder over in gesprek? Stuur ons een mail via buurtzaam@regiobank.nl of blijf op de hoogte via: www.regiobank.nl/toekomstagenda